

POSTAW NA PROFILAKTYKĘ. RUSZA 30. EDYCJA AKCJI ŻÓŁTY TYDZIEŃ.

Już po raz 30. startuje akcja Żółty Tydzień, której celem jest uświadomienie społeczeństwu zagrożeń zdrowotnych związanych z wirusowymi zapaleniami wątroby oraz edukacja na temat profilaktyki tych chorób. Wirusy HAV i HBV, które powodują wirusowe zapalenie wątroby typu A lub B, przez wiele osób mogą być traktowane jako błahy, niegroźny problem zdrowotny, jednakże w rzeczywistości, choroba może mieć nieprzewidywalny przebieg, a w niektórych przypadkach WZW typu B, może ewoluować w poważne schorzenia wątroby, takie jak rak wątrobowokomórkowy^{1,2,3}. Podczas 30. edycji Żółtego Tygodnia (od 13. do 24. kwietnia 2015 r.), będzie można dowiedzieć się więcej na temat WZW typu A i WZW typu B i zadbać o ochronę swojej wątroby.

Czym jest WZW?

Wirusowe zapalenia wątroby (WZW) są wywoływane przez kilka typów wirusa (m.in. wirusy WZW typu A, B czy C), które mogą powodować stan zapalny wątroby⁴. Niektóre z nich przenoszą się drogą pokarmową, np. wirus WZW typu A, inne, jak wirus WZW typu B – drogą naruszenia ciągłości skóry, zwaną również drogą krwi⁴.

Co to jest WZW typu B?

Najczęstszą wirusową chorobą wątroby jest **wirusowe zapalenie wątroby typu B**, czyli tzw. żółtaczką wszczepienną lub żółtaczką zakaźną typu B⁵. Wywołuje ją wirus WZW typu B (HBV), który jest **do 100 razy bardziej zakaźny niż wirus HIV**⁶. Tym typem wirusa można zarazić się poprzez kontakt z zakażoną krwią, np. w trakcie wykonywania zabiegów naruszających ciągłość skóry (podczas pobierania krwi do badania, zastrzyków, gastrokopii, szycia ran skórnych, operacji, zabiegów stomatologicznych), a także poprzez kontakty seksualne⁵. Do infekcji może dojść również podczas wykonywania zabiegów w salonach tatuażu, salonach kosmetycznych czy fryzjerskich⁴. Z wirusem WZW typu B mamy do czynienia częściej, niż się nam może wydawać, ponieważ **1 na 100 zdrowych Polaków jest jego nosicielem**⁴, a liczba zakażeń tym typem wirusa w Polsce należy do najwyższych w Europie⁷. W 2014r. na WZW typu B najczęściej chorowali mieszkańcy województwa śląskiego, zaś najrzadziej osoby z województwa świętokrzyskiego. **W Polsce w 2014r. odnotowano 2769 przypadków zachorowania na WZW typu B**. W tym samym roku 1/3 osób (33,5 proc.), które zachorowały na WZW typu B, trafiła z powodu tej choroby do szpitala⁸.

Jakie są skutki zakażenia WZW typu B?

Zakażenie wirusem WZW typu B może prowadzić do wystąpienia nadostrego zapalenia wątroby², marskości i niewydolności wątroby⁵, może mieć równie poważne skutki, jak w przypadku innych chorób zakaźnych, np. gruźlicy, HIV czy malarii⁹. Jak donosi WHO, tylko **w 2010r. zakażenia WZW typu B i WZW typu C łącznie spowodowały 1,4 mln zgonów** (m.in. z powodu chorób, wywołanych przez przebyte wirusowe zapalenie wątroby typu B lub typu C)⁹. Od kilku lat WHO podkreśla również, że **wirus HBV jest drugim po tytoniu czynnikiem rakotwórczym, który może odpowiadać nawet za 80 proc. przypadków raka wątrobowo komórkowego**^{2,3}.

Co to jest WZW typu A?

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A, potocznie nazywane żółtaczką pokarmową, to ostra choroba zakaźna, rozwijająca się w wyniku uszkodzenia wątroby przez wirusa zapalenia wątroby typu A (HAV)¹⁰. To jedna z najczęstszych przyczyn infekcji pokarmowych, każdego roku na ten typ wirusowego zapalenia wątroby zapada **1,4 mln osób na całym świecie**¹¹. Do zakażenia dochodzi zwykle poprzez bezpośredni kontakt z osobą chorą na WZW typu A lub poprzez spożycie skażonej wirusem żywności albo wody^{4,10}.

Jakie są skutki zakażenia WZW typu A?

Zakażenie wirusem WZW typu A może wiązać się z poważnymi konsekwencjami. Choć u małych dzieci przebieg zakażenia tym wirusem jest w 90 proc. przypadków bezobjawowy, to ryzyko ciężkiego przebiegu rośnie wraz z wiekiem chorego⁴. Nie warto lekceważyć infekcji, gdyż możliwym powikłaniem wirusowego zapalenia wątroby typu A jest **nadostre zapalenie wątroby, którego śmiertelność wynosi około 50 proc.**¹.

Jak zapobiec infekcji WZW typu A i B?

Najczęściej zalecaną metodą zapobiegania zakażeniom wirusami WZW typu A i B jest szczepienie ochronne, cechujące się bardzo dobrym profilem bezpieczeństwa i skuteczności^{11,12}. Jak wszystkie szczepionki, szczepionka przeciwko WZW typu B może powodować przejściowe działania niepożądane (najczęstsze z nich to ból i zaczerwienienie w miejscu wkłucia, zmęczenie, drażliwość i ból głowy), choć nie u każdego one wystąpią^{5,7}. **Szczepienie przeciwko WZW B to pierwsze szczepienie w profilaktyce onkologicznej, które pozwala zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka wątrobowo komórkowego**¹². Od 1982r. na świecie podano już ponad miliard dawek szczepionki przeciwko WZW typu B¹². **W Polsce znacząco zmniejszyła się zapadalność na WZW typu B po wprowadzeniu w 1994r. obowiązkowego szczepienia niemowląt przeciwko temu typowi wirusa** (w 1994r. na WZW typu B zachorowało ok. 28 osób na każde 100 tys. Polaków, natomiast w 2013r. choroba dotknęła jedynie 4 osoby spośród każdych 100 tys. osób)^{8,13}. Dlatego też taką opcję ochrony przed WZW typu B mogą rozważyć wszystkie osoby urodzone przed 1994r.¹³. Ponieważ **ponad 60 proc. osób zainfekowanych wirusem WZW typu B zostaje nim zakażonych w placówkach medycznych**, z takiego szczepienia warto skorzystać, planując poddanie się zabiegom medycznym⁷. Z kolei szczepienie przeciwko WZW A jest w szczególności rekomendowane osobom, które wybierają się w zagraniczną podróż do krajów o wysokiej zapadalności na ten typ wirusa, takich jak Bułgaria, Egipt, Tunezja, kraje regionu Morza Śródziemnego i Afryki^{11,14}.

Jaki jest schemat szczepień?

Szczepieniu przeciwko wirusowi WZW typu B można poddać się wybierając **jeden z dwóch schematów**:

- **podstawowy** (składa się z trzech dawek – pierwszą podaje się w dowolnym terminie, drugą po upływie miesiąca od podania pierwszej dawki, natomiast trzecią po upływie pół roku od przyjęcia pierwszej dawki);
- **przyspieszony** (składa się z czterech dawek, pierwszą podaje się w dowolnym terminie, drugą po upływie jednego miesiąca od podania pierwszej dawki, trzecią - po upływie dwóch miesięcy od podania pierwszej dawki, zaś czwartą dawkę - po upływie roku od przyjęcia pierwszej dawki)^{15,16}.

Schemat szczepienia dobiera lekarz w konkretnej sytuacji, a późniejszy termin podania 2. dawki jest zależny od wybranego produktu (do 3 lub 5 lat w zależności od wskazań producenta wybranej szczepionki)^{15,16}. W przypadku szczepienia przeciwko WZW typu A podaje się dwie dawki, optymalnie w odstępie 6-12 miesięcy¹.

30. edycja akcji Żółty Tydzień

Szczepienie przeciwko wirusowi WZW typu A i WZW typu B to inwestycja w zdrowie, nie tylko dla osób, które planują podróże zagraniczne lub poddanie się zabiegom medycznym. **Szczepienie pozwala zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka wątrobowo komórkowego, spowodowanego infekcją wirusem HBV^{2,3} oraz uniknąć innych groźnych powikłań. Rozpoczynająca się właśnie 30. edycja Żółtego Tygodnia to dobra okazja do tego, by zatroszczyć się o swoje zdrowie.** W punktach szczepień biorących udział w akcji można skorzystać ze szczepienia ochronnego, które zabezpiecza przed zachorowaniem na WZW typu B i WZW typu A^{5,10,17}. Przed szczepieniem warto również odwiedzić platformę edukacyjną www.zoltytydzień.pl, aby dowiedzieć się więcej na temat wirusów HBV i HAV oraz o możliwościach profilaktyki.

Organizatorem kampanii Żółty Tydzień jest firma GSK.

W celu uzyskania dodatkowych informacji lub zamówienia wywiadu dla mediów należy skontaktować się z:

Karolina Bielawska
Menedżer Relacji z Mediami i Partnerami Społecznymi/ Media and Community Relations Manager
ul. Rzymowskiego 53, Warszawa
Tel: +48 504 110 051, +48 22 576 94 88
e-mail: karolina.a.bielawska@gsk.com

Karolina Krzysik - Klemanów
Biuro prasowe
Tel. 662 031 031
e-mail: krzysik@mcconsultants.pl

Dorota Bąkowska
Biuro prasowe
Tel. 728 397 225
e-mail: bakowska@mcconsultants.pl

O GlaxoSmithKline

GlaxoSmithKline to jedna z wiodących firm branży farmaceutycznej i opieki zdrowotnej na świecie. Prowadzi badania mające na celu poprawę jakości życia ludzkiego, pozwalając ludziom osiągać więcej, czuć się lepiej i żyć dłużej. Realizując misję poprawy jakości życia ludzi, tworzymy nowoczesne leki i szczepionki oraz angażujemy się w zwiększanie dostępu do efektywnych terapii i edukacji zdrowotnej dla polskich pacjentów. Pragniemy być odpowiedzialnym partnerem, budując oparte na zaufaniu relacje z uczestnikami polskiego systemu ochrony zdrowia, stawiającym na dialog i transparentną współpracę. Będąc wiodącym inwestorem w branży farmaceutycznej w Polsce, wnosimy swój wkład do zrównoważonego, długoterminowego rozwoju społecznego i gospodarczego. Więcej informacji o firmie znajduje się na stronie www.gsk.com.pl

O GlaxoSmithKline Biologicals

GlaxoSmithKline Biologicals (GSK Biologicals), dział szczepionek w firmie GlaxoSmithKline, to jeden z wiodących producentów szczepionek na świecie i lider innowacji. Firma aktywnie działa na polu badań, rozwoju i produkcji szczepionek. Ma w swoim dorobku ponad 30 szczepionek dopuszczonych do obrotu i 20 w fazie badań. Główna siedziba GSK Biologicals znajduje się w Belgii, a na całym świecie firma posiada 13 strategicznie rozmieszczonych zakładów produkcyjnych.

Adres biura w Warszawie:
GSK Commercial Sp. z o.o.
ul. Rzymowskiego 53
02-697 Warszawa
Telefon +48 (22) 576 90 00
Fax +48 (22) 576 90 01
NIP 526-28-33-229

Referencje:

1. Duszczyk E.; *Wirusowe zapalenie wątroby typu A – epidemiologia, klinika, leczenie, zapobieganie*. [w:] Przewodnik Lekarza, 2001, nr 3 (27). Str. 64-67.
2. Hilleman M.R., Overview of the pathogenesis, prophylaxis and therapeutics of viral hepatitis B, with focus on reduction to practical applications, *Vaccine* 19 (2001). Str. 1837-1848.
3. WHO, Hepatitis B, Global Alert and Response. WHO. Dostępne na: <http://www.who.int/csr/disease/hepatitis/whocdscsrlyo20022/en/index1.html> [Ostatni dostęp: 16.02.2015].
4. W. Magdzik, *Wirusowe zapalenie wątroby* [w:] Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Alfa-medica Press 2007. Str. 325-330, 332-339.
5. Małecka I. „Co to jest wirusowe zapalenie wątroby typu B?” [w:] Pierwsze 2 lata życia dziecka. Przewodnik dla rodziców. Jak dbać o rozwój, pielęgnować i zapobiegać chorobom. Praca zbiorowa pod redakcją A. Chybickiej, A. Dobrzańskiej, J. Szczapy i J. Wysockiego. Medycyna Praktyczna, Kraków 2012. Str. 209-212.
6. Hepatitis B: How can I protect myself? WHO, 2014. Dostępne na: <http://www.who.int/features/qa/11/en/#> [Ostatni dostęp: 16.02.15].
7. Serwach M., *Odpowiedzialność za zakażenia szpitalne*. [w:] Medycyna Praktyczna, 2015;2. Str.123-129.
8. Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce w 2014r. Podstawowe tablice robocze – wstępne dane. Stan w dniu 28.02.2014r. NIZP-PZH. Dostępne na: http://www.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2014/Ch_2014_wstepne_dane.pdf [Ostatni dostęp: 09.03.2015].
9. Global policy report on the prevention and control of viral hepatitis in WHO member states. World Health Organization, 2013. Dostępne na: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85397/1/9789241564632_eng.pdf?ua=1 [Ostatni dostęp: 16.02.15].
10. Duszczyk E. „Co to jest wirusowe zapalenie wątroby typu A?” [w:] Pierwsze 2 lata życia dziecka. Przewodnik dla rodziców. Jak dbać o rozwój, pielęgnować i zapobiegać chorobom. Praca zbiorowa pod redakcją A. Chybickiej, A. Dobrzańskiej, J. Szczapy i J. Wysockiego. Medycyna Praktyczna, Kraków 2012. Str. 259-262.
11. WHO, Hepatitis A. Fact sheet N°328. 2013. Dostępne na: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs328/en/> [Ostatni dostęp: 16.02.2015].
12. WHO, Hepatitis B Fact sheet N°204. 2014. Dostępne na: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs204/en/> [Ostatni dostęp: 16.02.2015].
13. Magdzik, W. Pokorska-Lis M., *Zapewnienie wysokiej skuteczności szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW B) przy ograniczeniu traumatyzowania niemowląt, niepożądanych odczynów poszczepiennych i innych ujemnych skutków szczepień*. [w:] Zakażenia Reprint 5/2008.
14. CDC. Prevalence of Hepatitis B Surface Antigen. Dostępne na: <http://wwwnc.cdc.gov/travel/images/map3-4-prevalence-chronic-infection-hepatitis-b-large.png> [Ostatni dostęp: 16.02.2015].
15. Charakterystyka produktu leczniczego – szczepienie przeciw WZW B firmy GSK.
16. Charakterystyka produktu leczniczego – szczepienie przeciw WZW B firmy LG Chemicals.
17. Spira A., *A review of combined Hepatitis A and hepatitis B vaccination for travelers*. [w:] *Clinical Therapeutics*, 2003;25(9). Str. 2337-2351.